

A gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatás szabályozásának változásai

Összeállította: Kozák András
köznevelési szakértő

Miről lesz szó az előadáson?

- Új alapfeladat a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti szolgáltatások körében: a *gyermekes esélynövelő szolgáltatásai*
- A gyermekvédelmi feladatokat végzőkre vonatkozó új *foglalkoztatási normák*
- A *családok átmeneti otthonában elhelyezetteket* érintő újdonságok
- A nevelési-oktatási intézmények számára nyújtott *szociális szolgáltatások* körének tartalmi bővülése
- A *család- és gyermekjóléti szolgálatok* további feladatai és az új összeférhetetlenségi szabályok
- Változás a *gyermekotthonok és a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok* működése terén
- A *javítóintézet* utógondozó részlegén történő ellátás új szabályai

Miről lesz szó az előadáson?

- A *gyermekvédelmi gyám* kirendelésével és jogállásával kapcsolatos *nóvumok*
- A *gyermekvédelmi és szociálpolitikai szakértői tevékenység* folytatására vonatkozó eljárási szabályok változásai
- A *kapcsolattartással és a szülői felügyeleti jog gyakorlásával összefüggő gyámhatósági döntéseket* érintő újdonságok a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárás lefolytatásának szabályai terén
- Az *adatkezeléssel* kapcsolatos egyes változások
- Az egyházi *fenntartók* státusát érintő változások a nemzeti köznevelési törvény 2019. április 15-i módosításaival összhangban
- Gyermekvédelmi feladatok megjelenése a *nevelési-oktatási intézmények belső szabályozó normáiban*

Jogszábályi háttér

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védeleméről és a gyámügyi igazgatásról (Gyvt.)
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.)
- 2018. évi XL. törvény Magyarország 2019. évi központi költségvetésének megalapozásáról
- 2018. évi CXVII. törvény egyes szociális, gyermekvédelmi tárgyú, valamint egyéb kapcsolódó törvények módosításáról
- 2018. évi CXXV. törvény a kormányzati igazgatásról
- 2019. évi XXXVI. törvény a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításához kapcsolódóan egyes törvények módosításáról

Jogszábályi háttér

- 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről (Btk.)
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (Szt.)
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról (Ákr.)
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Ptk.)
- 316/2012. (XI. 13.) Korm. rendelet a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságról
- 40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet a gyermekek esélynövelő szolgáltatásainak szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 1/2015. (I. 14.) EMMI rendelet a javítóintézetek rendtartásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (Műkr.)

A jogszabálmódosítások koncepcionális céljai

- A tanoda program és a Biztos Kezdet Gyerekház szabályozási kereteinek újrafogalmazása.
- A nevelőszülői ellátást és az örökbefogadást támogató intézkedések, továbbá a gyermekközpontú gyámhatósági eljárások lefolytatását lehetővé tevő változtatások érvényesítése.
- A javítóintézetben ellátott fiatakorúak reszocializációjának elősegítését szolgáló intézkedések bevezetése.
- A területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás által biztosítható szolgáltatások körének bővítése.
- A gyermekeket védő foglalkoztatási tilalmak pontosítása a gyermekvédelmi intézményekben foglalkoztatottakra vonatkozóan.
- Az egyházi fenntartó fogalmának koherenciateremtő célú pontosítása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások bővülése

- A személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti szolgáltatások köre új elemmel, a tanoda intézményével bővült 2019. január 1. napjával [Gyvt. 38/B. §].
- Jogalkotói cél: tanoda program hazai költségvetésből történő finanszírozásának biztosítása az uniós támogatások megszűnését követően.
- A tanoda és a Biztos Kezdet Gyerekház új közös elnevezése: *gyermekes esélynövelő szolgáltatásai*, melynek anyagi jogi normái a Gyvt. VI/A. Fejezetében kaptak helyet.
- Módosító jogszabály: Magyarország 2019. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2018. évi XL. törvény 9. alcím
- Jogtechnikai jellegű korrekciók: Gyvt. 15. § (2) bek. d) pont, 35. § (6) bek., 37/A. § (1) bek., 94. § (2) bek., 96. § (8), (10) bek., 139. § (1b), (3b) bek., 145/C. § (1) bek., 149. §, 162. § (1) bek. w) pont, (2) bek. l) pont

A gyermekek esélynövelő szolgáltatásainak nyújtására vonatkozó közös szabályok

- A gyermeki jogok védelme érdekében meghatározott foglalkoztatási tilalomra vonatkozó munkajogi szabályok kiterjednek a tanodában és a Biztos Kezdet Gyerekházban alkalmazottakra [Gyvt. 10/A. §].
- A fenntartónak nem kell az ellátásban részesülők számára érdekképviselői fórumot működtetni [Gyvt. 35. § (6) bek.].
- Az ellátottak panaszjogának gyakorlása érdekében panaszkezelési szabályzatot kell alkotni [Gyvt. 36. §].
- Az ellátás a jogosult illetve törvényes képviselőjének kezdeményezésére, vagy intézményvezetői döntésre szűnik meg, melyet az ellátásban résztvevő személy normasértő magatartása alapozhat meg [Gyvt. 37/A. § (2)-(3a) bek.].
- Az ellátás biztosítása nem önkormányzati feladat [Gyvt. 94. § (2) bek.].

A gyermekek esélynövelő szolgáltatásainak nyújtására vonatkozó közös szabályok

- A gyermekek esélynövelő szolgáltatásainak működtetését az állam - kormányrendeletben meghatározott eljárási rend szerint kiválasztott - fenntartókkal kötött finanszírozási szerződések útján támogatja [Gyvt. 145/C. § (1) bek.].
- A gyermekek esélynövelő szolgáltatásainak igénybevételéért terítési díj nem állapítható meg [Gyvt. 149. §].
- A finanszírozás rendjére vonatkozó részletes szabályokat a Kormány, a szakmai feladatokra és a működési feltételekre vonatkozó előírásokat az ágazati miniszter rendeletben határozza meg [Gyvt. 162. § (1) bek. w) pont, (2) bek. l) pontja].
- Koherencia: *a gyermekek esélynövelő szolgáltatásainak szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet*

A tanodára vonatkozó törvényi szabályok

- A tanoda elsősorban rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő vagy hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és kivételesen fiatal felnőttek számára nyújtott, önkéntesen igénybe vehető társadalmi felzárkózást segítő, a személyiségfejlődés egészségét szem előtt tartó prevenciós szolgáltatás, melynek célja, hogy elősegítse a szociokulturális hátrányok kompenzálását, a tanulmányok folytatását, a társadalomba való sikeres beilleszkedést, az életpályatervezést és a szabadidő hasznos eltöltését [Gyvt. 38/B. § (1) bek.].
- Nem tartozik a gyermekvédelemről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény hatálya alá az a tanoda jellegű tevékenység, amelyet az igénybe vevőtől, hozzátartozójától vagy rájuk tekintettel harmadik személytől származó ellenszolgáltatás és állami, helyi önkormányzati támogatás nélkül nyújtanak [Gyvt. 4/A. §].

A tanodára vonatkozó törvényi szabályok

- A tanoda a szolgáltatásait a helyi sajátosságokra és a gyermekek egyéni szükségleteire építve, a szülők bevonásával, a **gyermek nevelési-oktatási intézményével, a család- és gyermekjóléti szolgálattal, a család- és gyermekjóléti központtal, a helyben elérhető egyéb, az érintett korosztály számára szolgáltatást nyújtó intézménnyel, valamint szükség esetén a gyermekvédelmi jelzőrendszer egyéb tagjával együttműködve** nyújtja [Gyvt. 38/B. § (2) bek.].
- A tanoda szolgáltatásainak **igénybevételére a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon kívül, hétvégéken és a tanítási szünetekben van lehetőség** [Gyvt. 38/B. § (1) bek.].
- A miniszter a tanoda szolgáltatást nyújtó egyházi fenntartású szolgáltatók közül *országos hatáskörrel módszertani feladatokat ellátó intézményeket* jelölhet ki [Gyvt. 96. § (8), (10) bek.].

A Biztos Kezdet Gyerekház működésének új normái

- A Biztos Kezdet Gyerekházban folyó szakmai munka dokumentálása, támogatása és monitoringja, valamint a Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatásait rendszeresen igénybe vevő gyermekek fejlődésének és a szülők nevelési magatartásában bekövetkező változások nyomon követésére a „Biztos Kezdet Gyerekház Dokumentációs Rendszer” elnevezésű elektronikus adminisztrációs és programtámogató nyilvántartási rendszert kell működtetni [Gyvt. 38/A. § (4) bek.].
- A „Biztos Kezdet Gyerekház Dokumentációs Rendszer” vezetése a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság központi szervének feladata [Gyvt. 162. § (1) bek. f) pont, 316/2012. (XI. 13.) Korm. rend. 5/B. §].
- A „Biztos Kezdet Gyerekház Dokumentációs Rendszer” tartalmi elemeit zárt törvényi taxáció határozza meg [Gyvt. 38/A. (5)-(6) bek.].
- Adatvédelmi klauzula: Gyvt. 38/A. § (7)-(8) bek.

A gyermekvédelemben alkalmazottakra vonatkozó új foglalkoztatási szabály

- A gyermekeknek a gyermekvédelem rendszerében velük foglalkozó, de korábban meghatározott bűncselekményeket elkövetett személyektől való megóvása érdekében a jogalkotó a foglalkoztatást kizáró okok körét a gyermekjogi képviselőről kiterjesztette a gyermekvédelmi törvény hatálya alatti egyes munkakörökben foglalkoztatottak teljes körére.
- A Foglalkoztatási tilalom a gyermeki jogok védelme érdekében elnevezésű alcímben kerültek felsorolásra a foglalkoztatási tilalmat megalapozó, jelentős tárgyi súlyú büntetőjogi tényállások, melyek elkövetői nem alkalmazhatók a gyermekvédelmi rendszerben szakmai munkakörben [Gyvt. 10/A. §].
- Foglalkoztatási tilalmat megalapozó újabb bűncselekmény a bántalmazás közfeladatot ellátó személy eljárásában [Btk. 302. §], amennyiben a büntetőeljárás 2018. december 31-én követően indul [Gyvt. 185. § (2) bek.].

A Gyvt. foglalkoztatási tilalomra vonatkozó szabályának személyi hatálya

Foglalkoztatási tilalom személyi hatálya alá tartozó munkakörök	Pontosító módosítások a törvény normaszövegében
10/A. § - szakmai munkakörben foglalkoztatott,- helyettes szülő,- nevelőszülő,- speciális nevelőszülő,- különleges nevelőszülő- gyermekgondozó- kötelezően alkalmazandó más személy- bölcsődei vagy napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személy és helyettese- önkéntes jogviszonyban foglalkoztatott	11/A. § (8), (9) bek., 11/B. § (1),(3)-(5) bek., 44. § (3) bek., 44/A. § (2) bek., 44/B. § (5) bek., 48/A. § (3) bek., 49. § (2) bek. a) pont, 66/D. § (7) bek. c) pont, 66/G. § (4) bek., 66/J. § (10) bek. c) pont, 135/B. § (1)-(2) bek.

A családok átmeneti otthonában elhelyezettekre vonatkozó új szabály

- A családok átmeneti otthona az otthonhoz kapcsolódó - és nem a férőhelyszámon belül kialakított - külső férőhelyeken biztosíthatja azoknak a családoknak az ellátását, amelyek önálló lakhatásra támogatással képesek [Gyvt. 51. § (12) bek.].
- Változatlan szabályok szerint:
 - ❑ az egy családok átmeneti otthona keretében működtetett külső férőhelyek férőhelyszáma egybeszámítva nem haladhatja meg a férőhelyszám 50%-át [Gyvt. 51. § (16) bek.],
 - ❑ a külső férőhelyen történő ellátás időtartama nem haladhatja meg a három évet [Gyvt. 51. § (13) bek.],
 - ❑ a külső férőhelyek esetében a költségvetési támogatás csökkentett mértékben illeti meg a fenntartót [Gyvt. 51. § (15) bek.].

Változások a nevelési-oktatási intézmények számára nyújtott szociális szolgáltatásokban

- 2018. szeptember 1-től a család- és gyermekjóléti központok feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatások, programok keretében óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységek biztosítása [Gyvt. 40/A. § (2) bek. a) pont ag) alpont].
- 2019. január 1-től hatályos új szabály szerint a gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet biztosít [Gyvt. 39. § (3a) bek.].
- A norma nívuma abban van, hogy nemcsak a család- és gyermekjóléti központ, hanem a család- és gyermekjóléti szolgálat számára is kötelezően nyújtandó szolgáltatás a nevelési-oktatási intézményekben végzett szociális tevékenység.

A gyermekjóléti szolgáltatások ellátását érintő új szabályok

- Elfogult az a család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó személy, akitől nem várható el az eset tárgyilagos megítélése [Gyvt. 39/A. § (3) bek.].
- **Nem vehet részt a gyermekjóléti szolgáltatások ellátásában az a család- és gyermekjóléti szolgálat, amelynek szakmai vezetője vagy intézményvezetője vagy a fenntartó önkormányzat polgármestere, alpolgármestere, jegyzője, aljegyzője, továbbá egyszemélyes család- és gyermekjóléti szolgálat esetén a szolgáltatást nyújtó személy az ellátásban részesülő gyermek szülője** [Gyvt. 39/A. § (1)-(2) bek.].
- **Az összeférhetetlenséggel vagy elfogultsággal érintett személy vagy a szolgálat vezetője köteles azt bejelenteni az ok tudomására jutásától számított öt munkanapon belül a család- és gyermekjóléti szolgálat székhelye szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatalnak** [Gyvt. 39/A. § (4) bek.].

A gyermekjóléti szolgáltatások ellátását érintő új szabályok

- A szolgáltatás igénybe vevője az összeférhetetlenséget vagy elfogultságot bármikor bejelentheti a család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ székhelye szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatalnak [Gyvt. 39/A. § (4) bek.].
- A fővárosi és megyei kormányhivatal megvizsgálja a bejelentés megalapozottságát, és ha szükséges, kijelöli a gyermekjóléti feladatokat ellátó szolgálatot, központot vagy személyt [Gyvt. 39/A. § (4) bek.].
- Az összeférhetetlenséggel vagy elfogultsággal érintett szolgáltatást nyújtó személy az igénybe vevő felé fennálló **tájékoztatási kötelezettségének** köteles eleget tenni az összeférhetetlenség, elfogultság fennállása esetén is [Gyvt. 39/A. § (5) bek.].
- Jogalkotói cél: az ellátott családok és a szolgáltatást végzők között szükséges bizalmi viszony megőrzése.

Az ideiglenesen befogadó gyermekotthon törvényi szintű meghatározása

- A gyermekvédelmi szakszolgáltatás ideiglenesen befogadó nevelőszülői feladatokat ellátó nevelőszülői hálózatot és ideiglenesen befogadó gyermekotthont működtethet [Gyvt. 61. § (1) bek.].
- A gyermekotthon ideiglenesen befogadó gyermekotthonként működik, ha ideiglenes hatállyal elhelyezett és nevelésbe vett gyermek számára kizárólag ideiglenes gondozási helyen biztosít ellátást [Gyvt. 59. § (3) bek.].
- A befogadó gyermekotthon nem egy átlagos gyermekotthon feladatait látja el, hanem krízishelyzetben nyújt ellátást a rászoruló gyermek számára a szükséges időtartamig [T/3623. törvényjavaslati indokolás].
- A törvényi normalizáció célja a befogadó gyermekotthon személyi és tárgyi feltételeinek megerősítését szolgáló speciális rendeleti szintű szabályozás megvalósítása [T/3623. törvényjavaslati indokolás].

A gyermekvédelmi szolgáltatásokat érintő új normák

- **A gyermekvédelmi szakszolgáltatás az elhanyagolt és bántalmazott, közülük is elsősorban a szexuálisan bántalmazott gyermekek vizsgálatát és terápiáját végző szolgáltatást, valamint - hivatalos szerv megkeresésére - az érintett gyermekek meghallgatását elősegítő szolgáltatást működtethet, amelynek során a gyermekvédelmi szakszolgáltatás együttműködik a megkereső szervvel [Gyvt. 61. § (2) bek.].**
- **A területi gyermekvédelmi szakszolgálat tevékenysége körében az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv döntése alapján ideiglenesen befogadó gyermekotthont működtethet [Gyvt. 66. § (3) bek. b) pont].**
- **A család- és gyermekjóléti központ elkészíti a szociális diagnózist az Szt. 64/A. §-a szerint [Gyvt. 40/A. § (2) bek. d) pont].**

A javítóintézeti ellátottak reszocializációját célzó nívumok a törvényi normalizációban

- A javítóintézet utógondozó részlegén történő ellátás a javítóintézetben nevelt fiatalkorú tanulmányainak befejezéséig vagy élethelyzetének rendeződéséig, de legfeljebb a volt javítóintézeti nevelt 24. életévének betöltéséig tarthat [Gyvt. 66/Q. § (1) bek.].
- A javítóintézet utógondozó részlegén történő ellátás - kérelmére - a javítóintézetből ideiglenesen elbocsátott fiatalkorú számára is biztosítható [Gyvt. 66/Q. § (2) bek.].
- A jogszabálmódosítás arra irányul, hogy a javítóintézetből ideiglenesen elbocsátott fiatalkorú számára is váljon lehetővé a javítóintézet utógondozói részlegén történő ellátás.
- Az utógondozói ellátás feltétele az érintetti kérelem.
- Szabályozási indok: ABJ-493/2018. sz. jelentés

A javítóintézeti ellátottak reszocializációját célzó nívumok a törvényi normalizációban

- 2020. január 1. napjától hatályos új szabály szerint a javítóintézetben ellátott fiatalok a javítóintézeti ellátásának időtartama alatt kötelesek részt venni az általános iskolai ismeretek elsajátítását célzó képzésben és a javítóintézet által biztosított, a továbbtanulást, a szakma megszerzését, illetve a munkavállalást elősegítő képzésben. A javítóintézet biztosítja a fiatalok képzésben való részvételéhez szükséges feltételeket [Gyvt. 66/M. § (4) bek.].
- A fiatalok jelentős részénél az általános iskolai tanulmányok befejezése a cél, azt követően pedig szakipari (pl. asztalos, hegesztő, szobafestő-mázoló) és mezőgazdasági (pl. kisállattenyésztő) szakképesítés megszerzése, továbbá parkgondozó és betegápoló szakképesítés megszerzése a képzések célja.
- Koherencia: a javítóintézeti rendtartásról szóló 1/2015. (I. 14.) EMMI rend.

A gyermekvédelmi gyám kirendelésével és jogállásával kapcsolatos változások

- 2019. január 1. napján hatályba lépő változások:
 - ❑ A gyámhatóság a gyermek részére gyermekvédelmi gyámot rendel, ha a **gyermek ismeretlen szülőktől származik** [Gyvt. 84. § (1) bek. e) pont].
 - ❑ A testvérek, valamint a kiskorú szülő és gyermeke részére **gyermekvédelmi gyámul** ugyanazt a személyt kell kirendelni, ha az a gyermek érdekével nem ellentétes [Gyvt. 84. § (2a) bek.].
 - ❑ A testvérek, valamint a kiskorú szülő és gyermeke részére **helyettes gyermekvédelmi gyámul** ugyanazt a személyt kell kirendelni, ha az a gyermek érdekével nem ellentétes [Gyvt. 90. § (1a) bek.].
- E rendelkezéseket a 2019. január 1-jén folyamatban lévő eljárásokban a 2018. december 31-ét követő felülvizsgálat során is alkalmazni kell azzal, hogy a kirendelt gyám személye kizárólag e rendelkezések miatt nem változtatható meg [Gyvt. 185. § (1) bek.].

A gyermekvédelmi gyám kirendelésével és jogállásával kapcsolatos változások

- 2020. január 1. napján hatályba lépő változások:
 - A speciális szükségletű és a kettős szükségletű gyermeket két gyermekként kell figyelembe venni a gyermekvédelmi gyám gyámsága alatt álló gyermekek létszámának számításakor [Gyvt. 84. § (6a) bek.].
 - A speciális szükségletű és a kettős szükségletű gyermeket két gyermekként kell figyelembe venni a helyettes gyermekvédelmi gyámi feladatok ellátása során [Gyvt. 90. § (4) bek.].
- Keretszabály: a gyermekvédelmi gyám egyidejűleg legfeljebb harminc gyermek gyámságát láthatja el [Gyvt. 84. § (6) bek.].
- A módosított rendelkezéseket az új gyámrendelések és a gyám személyének megváltoztatása esetén szükséges alkalmazni, **mellyel elkerülhető, hogy többletmunkaterhet okozzon a gyámhatóságok és a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok számára** [T/3623. törvényjavaslati indokolás].

A gyermekvédelmi és szociálpolitikai szakértői tevékenység szabályváltozásai

- A gyermekvédelmi és szociálpolitikai szakértői tevékenység végzésének konjunktív feltételei közül kikerült e tevékenység végzéséhez szükséges engedély, helyébe a bejelentés lépett.
- A Kormány által erre kijelölt szerv a **szakértői tevékenység folytatása tekintetében bejelentést tett személyekről névjegyzéket** vezet az Ákr. szerint meghatározottak alapján (hatósági nyilvántartás). A névjegyzékből a Gyvt. szerint nyilvános adatokon túli adat kizárólag a szakértői tevékenység végzésére való jogosultság igazolása céljából szolgáltatatható [Gyvt. 103/B. § (1) bek.].
- A névjegyzék tartalmazza - *a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény 27. § (2) bekezdésében*, valamint 29. §-ában meghatározottakon túl - a szakértő bejelentésének időpontját [Gyvt. 103/B. § (2) bek. f) pont].

A kapcsolattartással és a szülői felügyeleti jog gyakorlásával összefüggő újdonságok

- Ha a kapcsolattartás rendezésével, a kapcsolattartás végrehajtásával és a szülői felügyeleti jog gyakorlásával összefüggő gyámhatósági eljárásban a döntéshozatal *a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendeletben* meghatározottak szerint lefolytatott közvetítői eljárás eredményétől függ, a gyámhatóság az előtte folyamatban lévő eljárást a közvetítői eljárás befejezéséig, de legfeljebb két hónapra felfüggeszti [Gyvt. 132. § (7) bek.].
- A gyámhatóság kivételesen négy hónapra is felfüggesztheti az eljárást, ha a közvetítő a közvetítői eljárás megindításától számított két hónapon belül jelzi, hogy a közvetítői eljárás már megindult, de még nem fejeződött be, és további legfeljebb két hónap szükséges a megállapodás, részmegállapodás létrehozásához [Gyvt. 132. § (7) bek.].

A kapcsolattartással és a szülői felügyeleti jog gyakorlásával összefüggő újdonságok

- Ha a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett a végrehajtást elrendelő végzésben foglalt kötelezettségének nem tesz eleget, a gyámhatóság végzéssel a 132. § (7) bekezdése alapján, meghatározott időtartamra felfüggeszti a végrehajtási eljárást, ha
 - a) a felek bejelentik gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy támogatott közvetítői eljárás igénybevételére vonatkozó szándékukat, vagy
 - b) elrendeli a gyermekvédelmi közvetítői eljárást vagy a támogatott közvetítői eljárást [Gyvt. 133/C. §].
- Koherencia:
 - ✓ *az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény*
 - ✓ *a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény*

Az adatkezeléssel összefüggő egyes változások

- A gyermekvédelmi rendszer ellátásainak és intézkedéseinek nyújtása és megtétele, mindezek ellenőrzése, valamint biztosítása során az egyes jogok érvényesülésének elősegítése céljából meghatározott adatok kezelésére jogosult a kincstár [Gyvt. 135. § (1) bek. j) pont].
- A kincstár közreműködik a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programból származó támogatások célzott és ellenőrzött kihelyezésében [Gyvt. 143. § (6) bek.].
- **A módosítás adatkezelési felhatalmazást ad a Magyar Államkincstár számára a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programból (GINOP) származó támogatások célzott és ellenőrzött kihelyezésére irányuló eljárások lefolytatása céljából [T/3623. törvényjavaslati indokolás].**
- Koherencia: a Magyar Államkincstárról szóló 310/2017. (X. 31.) Korm. rend.

Az egyházi fenntartók státusát érintő változások

- 2019. április 15. napjától hatályos értelmező norma az egyházi fenntartót definiálja.
- **Egyházi fenntartó** a bevett egyház, annak belső egyházi jogi személye, továbbá az olyan nyilvántartásba vett egyház, bejegyzett egyház és azok belső egyházi jogi személye, amely *a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény 9/D. § (5) bekezdése, illetve 9/F. § (1) bekezdése szerinti, a gyermekjóléti, gyermekvédelmi vagy szociális feladatok ellátására is kiterjedő megállapodással rendelkezik* [Gyvt. 5. § s) pont sb) alpont].
- Szövegpontosító korrekciók: Gyvt. 96. § (10) és (13) bek.
- Koherencia: Nkt. 2. § (3) bek. b) pont bc) alpont, 15/A. § (3) bek., 32. § (1) bek. d), f) és h) pont, (2) bek., 35. § (1), (4) bek., 35/A. §, 35/B. § (1), (3) bek., 88. § (4) bek., 94. § (4) bek. j) pont

A kormányzati szolgálati jogstátussal összefüggő törvényi változások

- A közhasznú szervezet szolgáltatásában nem vehet részt gyermekjóléti alapellátást nyújtó személy, gyermekjóléti alapellátást vagy gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézménynél foglalkoztatott személy, gyámhatóságnál kormányzati szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott személy [Gyvt. 69/B. § (4) bek.].
- A hivatásos gondnok a Kormány által kijelölt szervvel kormányzati szolgálati jogviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll, kivéve, ha hivatásos gondnokul a Ptk. 2:31. § (5) bekezdése alapján mentális zavarban szenvedő személyekkel foglalkozó jogi személyt rendel ki a gyámhatóság [Gyvt. 102. § (1) bek.].
- A hivatásos gondnok egyidejűleg harminc gondnokolt érdekében járhat el, kivéve ha a hivatásos gondnoki feladatokat kormányzati szolgálati jogviszonyban álló személy látja el [Gyvt. 102. § (1a) bek. b) pont].

Gyermekvédelmi feladatok megjelenése a nevelési-oktatási intézmények szabályozóiban

- Pedagógiai program:

a) az *óvoda pedagógiai programja* tartalmazza a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységet és a gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységeket [Műkr. 6. § (2) bek. c) és d) pont];

b) az *iskola pedagógiai programja*, azon belül nevelési programja meghatározza a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat, valamint a kiemelt figyelmet igénylő - így a hátrányos helyzetű - tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendjét [Műkr. 7. § (1) bek. a) pont ad) és af) alpont];

c) az iskola helyi tantervében kell meghatározni a tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket [Műkr. 7. § (1) bek. b) pont bn) alpont].

Gyermekvédelmi feladatok megjelenése a nevelési-oktatási intézmények szabályozóiban

- A nevelési-oktatási intézmény szervezeti és működési szabályzatában kell meghatározni
 - a) a külső kapcsolatok rendszerét, formáját és módját, beleértve ebbe a *gyermekjóléti szolgálattal való kapcsolattartást* [Múkr. 4. § (1) bek. i) pont];
 - b) az intézményvezető feladat- és hatásköréből leadott feladat- és hatásköröket (pl. a *gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megszervezése és ellátása, a gyermekvédelmi jelzőrendszer intézményhez kapcsolódó feladatainak koordinálása*), valamint a munkakörleírás-mintákat, melyeknek tartalmaznia kell a *gyermek-és ifjúságvédelmi teendőket*, amelyek címzettjei lehetnek a tanítók, az osztályfőnökök vagy az e feladatok koordinálásával kijelölt pedagógus vagy pedagógusok [Múkr. 4. § (1) bek. t) pont].

Gyermekvédelmi feladatok megjelenése a nevelési-oktatási intézmények szabályozóiban

- A nevelési-oktatási intézmény házirendjében kell szabályozni
 - a) a szociális ösztöndíj, a *szociális támogatás megállapításának és felosztásának elveit*, a nem alanyi jogon járó tankönyvtámogatás elvét, az elosztás rendjét [Múkr. 5. § (1) bek. c) pont];
 - b) a *tankönyvellátás iskolán belüli szabályait* [Múkr. 5. § (1) bek. i) pont];
 - c) az általános iskolába történő *felvétel sorsolás útján* történő eldöntésének helyi szabályait, ahol a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő - hátrányos helyzetű - tanulót előnyben kell részesíteni [Múkr. 24. § (6) bek.];
 - d) a tanórai és *egyéb* - így a hátrányos helyzetű tanulók integrációja és felzárkóztatása érdekében szervezett - *foglalkozások rendjét* [Múkr. 5. § (2) bek. c) pont].

Gyermekvédelmi feladatok megjelenése a nevelési-oktatási intézmények szabályozóiban

- A nevelési-oktatási intézmény munkaterve tartalmazza mindazokat a *nevelési évi, tanévi feladatokat*, amelyek a nevelőtestület megítélése szerint a szociokulturális hátrány kompenzációja, *az esélyegyenlőség biztosítása és a felzárkóztatás terén* (pl. mérési eredmények, integrációs tevékenység stb.) lényegesek [Múkr. 3. § (2) bek. h) pont].
- További lényeges szabályozók, dokumentumok :
 - a) egyedi iratkezelési szabályzat
 - b) adatvédelmi szabályzat
 - c) intézményi esélyegyenlőségi szabályzat
 - d) országos statisztikai adatgyűjtés állománya (OSAP)
 - e) ötéves intézményi intézkedési terv (tanfelügyelet)

**Köszönöm a
megtisztelő figyelmet!**